

شناسایی نیازهای آموزشی جامعه حسابداران رسمی ایران در ارتباط با پیاده‌سازی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در ایران

علی هدایتی

دانشجوی دکتری حسابداری، گروه حسابداری، واحد دماوند، دانشگاه آزاد اسلامی، دماوند، ایران

شهره یزدانی

استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، گروه حسابداری، واحد دماوند، دانشگاه آزاد اسلامی، دماوند، ایران (نویسنده مسئول)
yazdani_82@yahoo.com

محمدحامد خان محمدی

استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی، گروه حسابداری، واحد دماوند، دانشگاه آزاد اسلامی، دماوند، ایران

تاریخ دریافت: ۹۶/۰۸/۱۴ تاریخ پذیرش: ۹۶/۱۰/۲۴

چکیده

هدف از پژوهش حاضر شناسایی نیازهای آموزشی اعضا جامعه حسابداران رسمی ایران در ارتباط با به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و بررسی تفاوت‌های نیازهای آموزشی با توجه به خصوصیات فردی آن‌ها می‌باشد. در این راستا، دو سوال اساسی تدوین گردید. به منظور پاسخ به سوالات، ۲۵۳ پرسشنامه از حسابداران رسمی ایران جمع‌آوری گردید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از آمار توصیفی، آزمون تحلیل عاملی و آزمون کروسکال والیس استفاده شده است. پژوهش حاضر، نیازهای آموزشی مربوط به سرفصل‌های استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را به ترتیب اهمیت تحت چهار عامل شامل صورت‌های مالی، چهارچوب مفهومی، استانداردهای پیشرفته، و استانداردهای پایه شناسایی و طبقه‌بندی می‌کند. در همه سوالات مربوط به نیازهای آموزشی گزینه‌های نیاز است و به شدت مورد نیاز است دارای بالاترین درصد پاسخ است. در سرفصل‌های "حسابداری مالیات طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی"، "صورت‌های مالی تلفیقی طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی"، "حسابداری ارزش منصفانه موضوعات حسابداری طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی" و "پذیرش برای نخستین بار" گزینه به شدت مورد نیاز است دارای بالاترین درصد است اما در سایر سوالات گزینه نیاز است دارای بالاترین درصد پاسخ است. در پژوهش حاضر، نیازهای آموزشی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر اساس سطح تحصیلات، آموزش و تجربه پیشین کار کردن با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی متفاوت است. کاربرد عملی از تحقیق موجود عبارت است از شناسایی سرفصل‌های مورد نیاز جهت آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و تفاوت در نیازهای آموزشی در میان زیرمجموعه‌های حرفه، به منظور ایجاد و توسعه سیستم آموزشی هدفمند و کارا در ارتباط با آماده‌سازی جهت پذیرش این استانداردها.

واژه‌های کلیدی: نیازهای آموزشی، خصوصیات فردی، استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و جامعه حسابداران رسمی ایران.

۱- مقدمه

استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، استانداردهای جهانی، یکسان، با کیفیت بالا، فهم‌پذیر و لازم‌الاجرا برای گزارشگری می‌باشند. امروزه، استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRSs) در نزدیک به ۱۴۰ کشور جهان به صورت لازم‌الاجراء یا اختیاری مورد پذیرش قرار گرفته است یا برنامه زمان‌بندی بکارگیری آن‌ها اعلام شده است و به عنوان زبان مشترک گزارشگری مالی توسط بنگاه‌های بزرگ و کوچک مورد استفاده قرار می‌گیرد. بنیاد IFRS مرجع تدوین استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی است.

در ایران نیز باتوجه به نیاز کشور به ایجاد تعاملات اقتصادی بین‌المللی و نیاز شرکت‌ها به ارائه صورت‌های مالی براساس استانداردهای بین‌المللی، ضروری است هرچه سریع‌تر اقدامات لازم درخصوص فرآیند پذیرش، ترجمه، تدوین و به ویژه آموزش استانداردهای بین‌المللی از سوی نهادهای ذیربط فراهم شود. به منظور تحقق این مهم حرکت به سمت پذیرش این استانداردها در کشور آغاز شده است.

پیاده‌سازی این استانداردها امری پیچیده و نیازمند بررسی و برنامه‌ریزی دقیق می‌باشد، لذا قبل از پیاده‌سازی می‌بایستی به سئوالاتی از قبیل موارد زیر پاسخ و برنامه مدونی تنظیم گردد:

آیا کشور در حال حاضر آماده پذیرش این استانداردها می‌باشد؟ آیا نیروی متخصص کافی برای پیاده‌سازی این استانداردها در کشور وجود دارد؟ آیا زیرساخت‌های لازم از جمله عدم تناقض با قوانین ملی برای پیاده‌سازی این استانداردها فراهم شده است؟ سئوالات فوق و سئوالاتی از این دست لزوم بررسی همه جانبه این موضوع به منظور بهره‌برداری از مزایای آن و اجتناب از ایجاد هزینه‌های گزاف پیاده‌سازی را نمایان می‌سازد.

هدف استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، تهیه صورت‌های مالی شرکت‌های سهامی در قالب یک استاندارد جهانی است.

در ایران باتوجه به نیاز کشور به ایجاد تعاملات اقتصادی بین‌المللی و نیاز شرکت‌ها به ارائه صورت‌های مالی براساس استانداردهای بین‌المللی، ضروری است هرچه سریع‌تر اقدامات لازم درخصوص فرآیند پذیرش، ترجمه، تدوین و به ویژه آموزش استانداردهای بین‌المللی از سوی نهادهای ذیربط فراهم شود. به منظور تحقق این مهم حرکت به سمت پذیرش این استانداردها در کشور به شکل زیر آغاز شده است:

براساس ابلاغیه مورخ ۲۲ دیماه ۱۳۹۲ سازمان بورس و اوراق بهادار و به منظور اجرای مصوبه‌ی مورخ ۱۳۹۰/۰۶/۲۷

مجمع عمومی سالانه‌ی سازمان حسابرسی «کلیه‌ی شرکت‌ها و نهادهای مالی ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار در تهیه صورت‌های مالی که از تاریخ ۱۳۹۲/۰۱/۰۱ و بعد از آن شروع می‌شود، مجاز به تهیه صورت‌های مالی مبتنی بر استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی می‌باشند.» و همچنین از سال ۱۳۹۵ شرکت‌های بزرگ (با سرمایه بیش از ۱۰ هزار میلیارد ریال) پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و کلیه‌ی موسسات مالی و اعتباری و بیمه ملزم به تهیه صورت‌های مالی مبتنی بر استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی IFRS هستند، و به مرور نیز برای گروه بزرگتری از این شرکت‌ها در سال‌های آینده الزامی خواهد شد. همچنین پس از ۵ ماه مکاتبات مستمر توافق‌نامه ترجمه استانداردهای بین‌المللی توسط بنیاد IFRS برای سازمان حسابرسی ارسال شده است. با امضای این توافق‌نامه ترجمه کامل استانداردهای بین‌المللی منتشر خواهد شد.

به‌رغم حرکت کشور به سمت پذیرش کامل استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و مجاز بودن شرکت‌ها از ابتدای سال ۱۳۹۲ به ارائه‌ی صورت‌های مالی طبق استانداردهای بین‌المللی شاهد استقبال چندان شرکت‌ها و اهل حرفه در این خصوص نبوده‌ایم، این امر سوالات زیادی را در ذهن در ارتباط با پیاده‌سازی این استانداردها به نحو مطلوب ایجاد می‌کند. آیا کشور در حال حاضر آماده پذیرش این استانداردها می‌باشد؟ آیا نیروی متخصص کافی برای پیاده‌سازی این استانداردها در کشور وجود دارد؟ آیا زیرساخت‌های لازم از جمله عدم تناقض با قوانین ملی برای پیاده‌سازی این استانداردها فراهم شده است؟ سوالات فوق و سئوالاتی از این دست لزوم بررسی همه-جانبه این موضوع به منظور بهره‌برداری همه‌جانبه از مزایای آن و اجتناب از ایجاد هزینه‌های گزاف پیاده‌سازی را نمایان می‌سازد.

اگر چه این‌که چه چیزی از به کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در ایران حاصل خواهد شد هنوز ناشناخته است، ولی در این خصوص اجماع وجود دارد که این استانداردها خواهند آمد. در گفتگو با اهل حرفه نگرانی از عدم تجربه و دانش حسابداران در خصوص این استانداردها وجود دارد. همچنین بر اساس نتایج تحقیقات علی ثقفی، ایرج نوروش، فرزانه سلیمیان (۱۳۹۴) و علی رحمانی، موسی بزرگ اصل، شراره علیپور (۱۳۸۹) در ایران بستر لازم برای به کارگیری IFRS از جنبه آموزشی، چندان فراهم نیست و مهم-ترین مانع جهت پیاده‌سازی این استانداردها آموزش و تربیت نیروی انسانی متخصص می‌باشد. تنها حسابداران بین‌المللی که در شرکت‌های چند ملیتی مشغول به کار هستند آگاهی نسبی

زیرمجموعه تشکل حرفه‌ای مانند حسابداران رسمی از قبیل سطح تحصیلات، حوزه اشتغال، سابقه، تجربه کاری با این استانداردها، آموزش پیشین در ارتباط با این استانداردها، سن و اندازه شرکت استخدام کننده ممکن است بر نظرات و نیازهای آموزشی این افراد تاثیر بگذارد. هر تغییری بدون شک با مقاومت همراه خواهد بود اما آگاهی از نظرات افراد ذینفع (تاثیرگذار و متاثر) در تغییرات و مشورت با آنها و فراهم کردن زیرساخت‌های لازم جهت تغییرات قبل از اعمال آنها می‌تواند هزینه‌های ناشی از این تغییرات را به حداقل برساند از این رو این تحقیق درصدد برآمده تا گامی موثر در این خصوص بردارد.

۲- مبانی نظری و مروری بر پیشینه پژوهش

۲-۱- نظریه نمایندگی اصلاح شده بر اساس جامعه-شناسی حرفه‌ها

تئوری نمایندگی اصلاح شده توسط پژوهش جامعه‌شناسی پیشه‌کاری به منظور بررسی رفتار حساب‌برسان شرکت‌های حسابداری عمومی مورد استفاده قرار گرفت (ایمر و همکاران، ۲۰۰۵).^۱ قرارداد کار نشان دهنده مبادله برابر خدمات برای جبران است. هر دو گروه قادر به خروج از قرارداد به علت درک عدم توازن در قرارداد هستند. علاوه بر مزایای جبران خدمت، حرفه‌ای‌ها ممکن است توسط عوامل غیراقتصادی مانند خدمت خوب به مردم، جایگاه اجتماعی و کنترل محیط کار انگیزه کسب کنند. اگر چه حرفه‌ای‌ها به طور معمول محیط کار خود را کنترل می‌نمایند، اما ساختار اجتماعی آنها با اعمال نفوذ و کنترل همراه است. نفوذ و کنترل می‌تواند یک کد اخلاقی، صدور جواز، ملزومات آموزش مداوم، استانداردهای حرفه‌ای و اقدام انضباطی را شکل دهد (ایمر و همکاران، ۲۰۰۵).^۱

حسابداران رسمی نه تنها در قبال مشتریان خود بلکه در قبال مردم هم مسئولیت دارند. (ایمر و همکاران، ۲۰۰۵).^۱ چارچوبی را برای توصیف جبران خدمات توسعه دادند.

حرفه‌ای‌ها در زمره افرادی قرار گرفته‌اند که نظریه پردازان، نظریه نمایندگی را بر آنها اعمال می‌کنند (فاما و جنسن، ۱۹۸۳).^۲ حسابداری معمولاً به‌عنوان یک حرفه در نظر گرفته می‌شود و با استفاده از نظریه نمایندگی مورد بررسی قرار گرفته است (ایمر و همکاران، ۲۰۰۵؛ شارما، ۱۹۹۷).^۲

تعدیلات خاص در ادبیات جامعه‌شناسی حرفه‌ها هنگام اعمال نظریه نمایندگی بر کارشناسان (حرفه‌ای‌ها) لازم می‌باشد (ایمر و همکاران، ۲۰۰۵).^۱ نظریه نمایندگی، افراد را به‌عنوان افزایش‌دهندگان ثروت تلقی می‌کند و معمولاً فقط

از این استانداردها دارند. به طور تاریخی این استانداردها در سرفصل‌های درسی دانشگاه‌ها و آزمون حسابداران رسمی وجود ندارد و بسیاری از حسابداران با تجربه فاقد دانش لازم در این خصوص هستند. البته با توجه به خلاء تحقیقاتی موجود در کشور، اطلاع از میزان دقیق آگاهی و درک حسابداران رسمی در این خصوص وجود ندارد اما در تحقیقی که در سال ۲۰۰۹ در کشور آمریکا صورت پذیرفت تنها ۶ درصد حسابداران رسمی دانش لازم در این خصوص را داشتند، با توجه به شرایط ایران به نظر می‌رسد عدد مذکور بسیار پایین‌تر باشد. با توجه به اجتناب‌ناپذیر بودن بکارگیری این استانداردها، آموزش حسابداران حرفه‌ای نکته بسیار مهمی است که می‌بایستی به آن توجه شود. با استناد به عدم وجود آموزش‌های لازم برای بکارگیری این استانداردها در ایران و عدم وجود سرفصل متناسب درسی در دانشگاه‌ها در این رابطه و تجربه کار بین-الملل بسیار اندک در میان حسابداران، می‌توان چنین نتیجه گرفت که حسابداران رسمی آماده کمک کردن به پذیرش این استانداردها نیستند. بدون داشتن دانش مورد نیاز برای انتقال موثر به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، تحصیل مزایای ناشی از بکارگیری این استانداردها بسیار محدود می‌شود. حسابداران برای کمک به پیاده‌سازی این استانداردها می‌بایستی دانش لازم را داشته باشند. برای آماده‌سازی حسابداران، جامعه حسابداران رسمی، سازمان بورس و اوراق بهادار و سایر سازمان‌ها و مراکز آموزشی حسابداران می‌بایستی برنامه متمرکز و مناسبی برای انتقال اطلاعات مورد نیاز به حسابداران در این خصوص داشته باشند.

بدین منظور شناسایی نیازهای آموزشی متولیان اصلی پیاده‌سازی این استانداردها به منظور ایجاد بسترها و زیرساخت‌های لازم امری اجتناب‌ناپذیر می‌باشد. لذا این تحقیق به شناسایی سرفصل‌های مورد نیاز به آموزش جامعه حسابداران رسمی ایران به عنوان متولیان اصلی پیاده‌سازی این استانداردها می‌پردازد. همچنین بررسی رابطه میان نیازهای آموزشی حسابداران رسمی در ارتباط با بکارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و نگرش آنها با خصوصیات فردی آنها می‌تواند اطلاعات مفیدی در خصوص اجرای دوره‌های آموزشی، متناسب با مخاطب خاص و گروه هدف فراهم آورد. بررسی این ارتباط در پرداختن به این مشکل که حسابداران رسمی در انتقال به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی آماده نیستند مهم می‌باشد. نتایج حاصله از این تحقیق، ممکن است به ارائه دهندگان خدمات آموزشی در معطوف کردن تلاش‌هایشان به زیر مجموعه مشخصی از حسابداران حرفه‌ای، کمک کند. چرا که عضویت در گروه‌های

فاما و جنسن، ۱۹۹۸).^{۱۰} در رابطه با تحقیق جاری، ایده حفظ سرمایه انسانی پیش‌بینی می‌کند که احتمال کمتری وجود دارد که حسابداران رسمی قدیمی‌تر روی چیزهای جدید سرمایه‌گذاری کنند.

کارشناسان (حرفه‌ای‌ها) به‌طور مؤثر تحت نظارت افراد دیگری با آموزش مشابه هستند که می‌توانند خدمات مشاوره ارزشمند ارائه دهند (فاما و جنسن، ۱۹۹۸).^{۱۱} نظارت و مشاوره متقابل ترویج می‌شود وقتی که نمایندگان حرفه‌ای توافق می‌کنند جریان‌های نقدی خالص را تجمیع کرده و مسئولیت اعمال خود در مشارکت را تسهیم کنند. تجمیع جریان‌های نقدی خالص و مسئولیت باعث تقویت نظارت و مشاوره متقابل شده و بدین ترتیب، باعث بهبود کیفیت خدمات ارائه شده، کنترل مسئولیت خسارات، و ارتقای سرمایه انسانی شرکا می‌گردد (فاما و جنسن، ۱۹۹۸).^{۱۲}

دانش به خودی خود وجود ندارد، بلکه وابسته به شناخت اجتماعی بوده و به اعتبارسنجی و تایید کردن دیگران بستگی دارد (آلسون، ۲۰۰۱).^{۱۱} اعتبارسنجی شامل پیوند با هیئت‌هایی است که دانش‌بنیانی یک مقوله یا فرد را تأیید می‌کنند، پیوندهای خاص با مشتریان و کاربران تشکیل داده و آنها را حفظ می‌کنند، و تعاملات مربوط به انجام کار را به‌صورت اجتماعی و سیاسی خوب مدیریت می‌کنند (آلسون، ۲۰۰۱).^{۱۱} ایده دانش‌بنیانی مستلزم ارزش‌گذاری بر اهمیت افرادی است که از مفهوم تأثیرگذاری و کنترل حرفه‌ها که بر کارشناسان (حرفه‌ای‌ها) اعمال می‌شوند، پشتیبانی می‌کنند (آلسون، ۲۰۰۱؛ فاما و جنسن، ۱۹۸۳، ۱۹۹۸؛ شارما، ۱۹۹۷).^{۱۲}

یک حرفه‌ای به‌عنوان «واسط بین یک انجمن علمی و جامعه» تعریف می‌شود (بروکس، ۱۹۶۷).^{۱۳} بدین ترتیب، یک کارشناس (حرفه‌ای) باید سازگار و وفق پذیر باشد تا بتواند خود را در کنار یک انجمن علمی و انتظارات جامعه نگه دارد، که هردوی آنها می‌توانند سریعاً تغییر نمایند (بروکس، ۱۹۶۷).^{۱۳} اصطلاح «کهنگی حرفه‌ای» توصیف‌کننده روش تغییر محیط کار است که بدین معنی است که صلاحیت موجود دیگر برای عملکرد مؤثر کافی نیست (دوبین، ۱۹۹۰).^{۱۴} صلاحیت از بین نرفته است، بلکه تقاضا از آن پیشی گرفته است. اگر یک حرفه، دانش را به‌روز نگه ندارد، ممکن است شکافی بین آنچه عموم انتظار دارند و آنچه آن حرفه می‌تواند ارائه دهد، ایجاد شود (دوبین، ۱۹۹۰).^{۱۴} کهنگی عبارت است از «ناهمخوانی بین یک انجمن حرفه‌ای صاحب دانش، مهارت، و توانایی و قابلیت فردی برای انجام وظایف لازم موجود و وظایف برنامه‌ریزی شده برای آینده» (دوبین، ۱۹۹۰).^{۱۴}

صرفه اقتصادی را در نظر می‌گیرد (جنسن و مک‌لینگ، ۱۹۹۵).^۴ با وجود این، کارشناسان (حرفه‌ای‌ها) می‌توانند صرفه‌های غیراقتصادی از قبیل ارائه خدمات نیک به عموم، شخصیت و جایگاه اجتماعی به عنوان یک حرفه‌ای، و کنترل محیط کار بدست بیاورند (اتزیونی، ۱۹۸۸؛ لارسون، ۱۹۷۷).^۵

کنترل حرفه: اگرچه کارشناسان (حرفه‌ای‌ها) معمولاً محیط کارشان را، خود کنترل می‌کنند، ساختار اجتماعی حرفه کنترل و نفوذ اعمال می‌کند. در واقع، ادبیات جامعه‌شناسی حرفه‌ها، حرفه‌ای را به‌عنوان عضوی از یک نیروی قدرتمند تعریف می‌کند (آیمر و همکاران، ۲۰۰۵؛ کووالسکی و همکاران، ۱۹۹۸؛ فورگاتی، ۲۰۰۰).^۶ اگرچه یک حرفه ممکن است مستقیماً بر کار افراد نظارت نکند، یک کار حرفه‌ای درون محیط بزرگتری از یک جامعه همکاران انجام می‌شود. این جامعه همکاران حرفه‌ای دیدگاهی ارائه می‌دهد که می‌تواند به شکل یک آیین‌نامه اخلاقی، پروانه، الزامات آموزش حرفه‌ای پیوسته (CPE)، استاندارد حرفه‌ای، و اقدام انضباطی ظاهر شود (آیمر و همکاران، ۲۰۰۵).^۷

چهار محدودیت عمده بر رفتارهای کارشناسان (حرفه‌ای‌ها) وجود دارد که مختص حرفه‌ها است:

الف) خود کنترلی

ب) کنترل جامعه

ج) کنترل اداری

د) کنترل مشتری (شارما، ۱۹۹۷).^۸

«خود کنترلی» به معنی افتخار کارشناس به کار و تمایل به خدمت به عموم است. «کنترل جامعه» به معنی تأثیرگذاری جامعه‌ای از همکاران آگاه بر یک کارشناس (حرفه‌ای) است. «کنترل اداری» به معنی چند کارشناس است که در شرکت‌های بزرگ کار می‌کنند و بر اساس سلسله مراتب سازمانی به همکاران و سرپرستان حرفه‌ای پاسخ می‌دهند. «کنترل مشتری» به معنی اقدامات به کار گرفته شده توسط رؤسای غیرمتخصص (کارگزار) برای محدود کردن فرصت‌گرایی توسط کارشناسان (حرفه‌ای‌ها) است. کارشناسان (حرفه‌ای‌ها) تحت تأثیر رفتار خود هستند و رفتار آنها توسط انتظارات هم‌تاهای حرفه‌ای آنها کنترل یا محدود می‌شود، چه از طریق سازوکارهای اجتماعی غیررسمی یا از طریق ساختارهای اداری رسمی (شارما، ۱۹۹۷).^۹

بازار خدمات، مسئولیت نامحدودی بر سرمایه انسانی نمایندگان حرفه‌ای اعمال می‌کند. کارشناسان (حرفه‌ای‌ها) با این انگیزه از نظارت و مشاوره بهره‌برداری می‌کنند تا بتوانند از وارد آمدن زیان به ارزش سرمایه انسانی خود جلوگیری نمایند

ایران، از جنبه آموزشی، چندان فراهم نیست. به نظر می‌رسد که عدم آشنایی کافی با روش‌های اصول- قواعد و دانشجو محور- استاد محور باعث گردیده که احساس نیاز به آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به وجود نیاید. تدوین برنامه آموزشی مناسب و همچنین ارزیابی چالش‌های مدیران مالی، حسابداران و حسابرسان در مواجهه با اجرای استانداردهای جدید از جمله پیشنهادات برای تحقیقات آتی است.

شماره علیپور، علی رحمانی و موسی بزرگ اصل (۱۳۸۹) در پژوهشی با عنوان موانع پذیرش استانداردهای بین‌المللی حسابداری در ایران به شناسایی موانع موجود در پذیرش کامل استانداردهای بین‌المللی در ایران پرداختند. در پژوهش مذکور، با استفاده از ادبیات و نتایج تحقیقات پیشین، پرسشنامه‌ی مربوط طراحی و اطلاعات لازم جمع‌آوری شد. جامعه‌ی آماری تحقیق شامل اساتید دانشگاه‌های تهران، مدیران و کارشناسان بانک‌ها و شرکت‌های بزرگ، مدیران و افراد ذیصلاح در نهادهای مرتبط مانند سازمان حسابرسی، کمیته‌ی تدوین استانداردهای حسابداری و سازمان بورس و اوراق بهادار، و حسابرسان بود. فرضیه‌ها با استفاده از آزمون آماری تی مورد آزمون قرار گرفتند. در مجموع ۱۲ فرضیه به عنوان مانعی در پذیرش استانداردهای بین‌المللی حسابداری مورد بررسی قرار گرفتند که عبارتند از سیستم و قوانین مالیاتی، فقدان زیرساخت‌های اقتصادی توسعه یافته، عدم گسترش بازار سرمایه به عنوان یک بورس بین‌المللی و موانع سرمایه‌گذاری خارجی، پایین بودن سطح مبادلات بین‌المللی به خصوص از لحاظ تامین منابع مالی، نفوذ برخی از شرکت‌های بزرگ و بانک‌ها، ساختار سرمایه و مالکیت، عدم حضور موثر در مجامع حرفه‌ای حسابداری و بازارهای مالی، بالا بودن هزینه‌ی هماهنگی و اجرای تغییر و انتقال از استانداردهای ملی به استانداردهای بین‌المللی، فقدان آشنایی حسابداران (تهیه کنندگان اطلاعات)، استفاده کنندگان و حسابرسان با استانداردهای بین‌المللی حسابداری، عدم آموزش استانداردهای بین‌المللی در دانشگاه‌ها، نگرانی از عدم درک کامل ذینفعان ناشی از تغییرات، ساختار و ویژگی‌های فرهنگی. نتایج ۲ عامل بالا بودن هزینه‌ی هماهنگی و اجرا و ساختار و ویژگی‌های فرهنگی را رد نمود و ۱۰ عامل دیگر از این عوامل را به عنوان مانعی در پذیرش استانداردهای بین‌المللی حسابداری تایید کرد.

در خارج از کشور تحقیقات متعددی در این خصوص انجام گرفته شده است که در زیر به برخی از آن‌ها اشاره می‌شود: عبدالله الموتاری، کمال ناصر و نبی الدوالی (۲۰۱۷) ۲۱ در پژوهشی با عنوان نگرش دانشجویان در ارتباط با پذیرش

دوبین (۱۹۹۰) فرض می‌کند که شش عامل بر به‌روزرسانی حاکم بوده و آن را تعریف می‌کنند. این عوامل عبارتند از انگیزش فردی، واگذاری شغل یا کار، نگرش‌ها و رفتارهای نظارتی، جو سازمانی، تعاملات هم‌تایان/ همکاران، و سیاست‌ها و اقدامات مدیریت. غیر از انگیزش فردی، هرکدام از عوامل می‌توانند در کنترلی که یک حرفه بر اعضای خود اعمال می‌کند، دخیل باشند.

۲-۲- پیشینه پژوهش

زهرة حاجیه‌ها و حسین رجب دری (۱۳۹۶) در پژوهشی با عنوان بررسی میزان آشنایی با مفاهیم استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در مدرسان حسابداری به بررسی میزان آشنایی با مفاهیم استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در مدرسان حسابداری پرداختند. عوامل اصلی به موضوع‌های بنیادی و کلان موثر در آموزش و عوامل فرعی به موضوع‌های خرد نظیر صورت‌های مالی اشاره دارد. مطالعه پیش‌رو از نوع پیمایشی- کاربردی است. بررسی موضوع از طریق پرسشنامه و نمونه‌گیری از ۱۱۱ نفر از مدرسان حسابداری سطح کشور در سال ۱۳۹۵ صورت گرفت. برای تحلیل یافته‌ها در قالب ۳ فرضیه اصلی از آزمون‌های تی تک‌ک ۱۵ نمونه‌ای و کای دو ۱۶ و برای بررسی اولویت یافته‌ها از آزمون فریدمن ۱۷ در نرم‌افزار اس پی اس اس ۱۸ نسخه ۲۲ استفاده شد. یافته‌ها نشان داد که از دیدگاه پاسخ‌دهندگان، هر دو مقوله عوامل اصلی و عوامل فرعی در سطح اهمیت بالاتر از متوسط قرار داشته و بین اولویت پاسخ‌دهندگان از نظر آماری تفاوت معناداری وجود دارد. همچنین بر اساس اولویت تعیین شده مولفه "اطلاع از اصول حسابداری" از عوامل اصلی و مولفه "آشنایی با ساختار صورت‌های مالی" از عوامل فرعی دارای بیشترین میزان اهمیت است و در جهت گسترش آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی باید به آن‌ها توجه ویژه گردد.

فرزانه سلیمیان، علی ثقفی و ایرج نوروش (۱۳۹۴) در پژوهشی با عنوان بررسی نظرات استادان حسابداری در زمینه آموزش استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی در ایران به ارزیابی میزان آشنایی استادان حسابداری ایران با بحث آموزش این استانداردها پرداختند. در این راستا، پنج سوال اساسی تدوین گردید. به منظور پاسخ به سوالات، ۷۵ پرسشنامه از استادان حسابداری ساکن شهر تهران جمع‌آوری شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از آمار توصیفی و آزمون‌های کای دو ۱۹، کروسکال والیس و فریدمن ۲۰ استفاده شده است. نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که در مجموع بستر لازم برای به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در

بین‌المللی گزارشگری مالی در زمانی پرداخت. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که بکارگیری این استانداردها به طور حتم سبب افزایش شفافیت و قابلیت مقایسه شده و بیشترین هزینه آن تربیت و آموزش نیروی انسانی می‌باشد که مشکلاتی را در راه پیاده‌سازی این استانداردها به وجود آورده است. داده‌های مورد نظر توسط پرسشنامه جمع‌آوری شده است. افراد نمونه اغلب حسابداران حرفه‌ای جوان با تحصیلات آکادمیک انتخاب شده‌اند چرا که این افراد دانش بهتری در خصوص موضوع مورد تحقیق دارند. به منظور تحلیل نتایج تحقیق از آمار توصیفی استفاده شده است.

آدنا لژوین (۲۰۱۰) ۲۵ در پژوهشی با عنوان بررسی نیازهای آموزشی حسابداران رسمی لوزیانا (آمریکا) در ارتباط با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به شناسایی درک نیازهای حسابداران رسمی از آموزش حرفه‌ای پیوسته درباره استانداردهای بین‌المللی، شناسایی نگرش حسابداران رسمی از استانداردهای بین‌المللی و بررسی چگونگی تغییر این نیازها و نگرش‌ها با توجه به خصوصیات شخصی آن‌ها پرداخت. از تمامی حسابداران رسمی لوبیزانا برای شرکت در این تحقیق دعوت شده است که ۳۴۶ عضو پاسخ داده‌اند. با توجه به نتایج تحقیق بیشترین نیازهای آموزشی حسابداران رسمی شامل مباحث استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، بکارگیری این استانداردها برای اولین بار و استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی برای شرکت‌های کوچک و متوسط می‌باشد. شرکت کنندگان موافق پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بوده‌اند و بیان داشته‌اند که استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی گزارشگری را بهبود می‌بخشد و بخش زیادی از کار آن‌ها تحت تاثیر پذیرش این استانداردها قرار نمی‌گیرد. تفاوت‌های آماری معناداری با استفاده از کای دو بین موضوعات مورد نیاز آموزش حرفه‌ای پیوسته و حوزه کاری، روابط حرفه‌ای (سال‌های تجربه) آموزش و تجربیات قبلی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، بزرگی و اندازه استخدام کننده مشاهده شد. همچنین تفاوت‌های آماری معناداری بین نگرش‌های حسابداران رسمی و سطح تحصیلات، میزان تجربه، آموزش و تجربیات قبلی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، بزرگی و اندازه استخدام کننده مشاهده شد.

۳- روش شناسی پژوهش

با توجه به موضوع تحقیق جامعه آماری این تحقیق، اعضاء جامعه حسابداران رسمی ایران می‌باشد.

داده‌های مورد نیاز تحقیق به صورت میدانی و توسط پرسشنامه طراحی شده توسط محقق با استفاده از مطالعه

استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در کویت به بررسی درک نمونه‌ای از دانشجویان در رابطه با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و مفید بودن این استانداردها پرداختند. پرسشنامه‌ای در این رابطه برای ۳۵۰ نفر از دانشجویان کالج تجارت و کسب و کار در کویت ارسال و ۲۲۸ پاسخ از آنها دریافت شد. اکثر پاسخ‌دهندگان تقریباً هیچ چیز درباره این استانداردها قبل از گذراندن یک دوره آموزشی نمی‌دانستند، آنها ترغیب به دانستن بیشتر درخصوص این استانداردها پس از گذراندن دوره مربوطه شده بودند. در میان پاسخ‌دهندگان اجماع وجود داشته است که برنامه‌های دانشگاهی آموزشی می‌بایستی دربرگیرنده مطالب بیشتر پیرامون این استانداردها باشند. اگرچه کویت جز کشورهایی در خاورمیانه است که این استانداردها را پذیرفته است اما اکثر پاسخ‌دهندگان از این موضوع بی‌اطلاع بوده‌اند. پاسخ‌دهندگان معتقد هستند که به کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی اندازه‌گیری و افشا حسابداری را بهبود می‌بخشد و مطالعه آنها به دانشجویان در پیدا کردن موقعیت‌های شغلی آتی کمک می‌کند.

امانول اینجوا (۲۰۱۶) ۲۲ در پژوهشی با عنوان پیاده‌سازی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار نیجریه به ارزیابی این ادعا می‌پردازد که پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی منجر به بهبود کیفیت گزارشات مالی، کاهش هزینه‌های حسابرسی و بهبود کارایی مدیریت مالی می‌شود. داده‌ها از نمونه‌گیری طبقه‌ای از ۵۲۰ پاسخ دهنده پرسشنامه در مقیاس طیف لیکرت ۲۳، جمع‌آوری شده است. سه فرضیه تحقیق شامل موارد زیر می‌باشد:

- ۱) پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی منجر به عملکرد مالی بهتر واحد تجاری می‌شود.
- ۲) پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به شکل قابل ملاحظه‌ای منجر به بهبود کیفیت گزارش‌های واحد تجاری می‌شود.
- ۳) پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی منجر به کاهش هزینه‌های حسابرسی می‌شود.

بر اساس نتایج تحقیق دو فرضیه اول تایید و فرضیه آخر رد شده است.

آندره پائولا دیمیترو (۲۰۱۴) ۲۴ در پژوهشی با عنوان درک حسابداران حرفه‌ای از مزایا و مخارج بکارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در زمانی که بررسی نظر حسابداران حرفه‌ای در خصوص منافع و مخارج بکارگیری استانداردهای

ادبیات تحقیق و نظرات کارشناسان حوزه مربوطه جمع‌آوری می‌شود

شاخص روایی محتوایی (CVR) و (CVI) توسط ۱۳ متخصص بررسی گردیده است و روایی محتوایی پرسشنامه مورد تایید قرار گرفته است. در تحقیق حاضر قابلیت اعتماد (پایایی) ابزار اندازه گیری ۰,۹۳۵ به دست آمد که ضریب مناسب و قابل قبولی است.

جهت شناسایی نیازهای آموزشی حسابداران رسمی در ارتباط با به کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، از تکنیک تحلیل عاملی استفاده شده است و برای انجام آزمون تحلیل عاملی اکتشافی ابتدا آزمون کفایت نمونه‌گیری و آزمون نرمال بودن داده‌ها بررسی خواهد گردید و در صورت مناسب بودن حجم داده‌ها و نرمال بودن توزیع داده‌ها بعد از مدیریت داده‌ها آزمون اجرا می‌گردد. یکی از روش‌های تشریح مناسب بودن داده‌ها برای تحلیل عاملی، استفاده از ضریب KMO و آزمون بارتلت است. در بخش آزمون فرضیه‌ها تفاوت نگرش و نیازهای آموزشی اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران با توجه به ویژگی‌های فردی اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران سنجیده می‌شود. پیش از انجام آزمون فرضیه‌ها لازم است نسبت به نرمال بودن یا عدم نرمال بودن توزیع داده‌ها اطمینان حاصل نماییم، برای انجام این کار از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف استفاده شده است و با توجه به داده‌ها از آزمون کروسکال والیس استفاده شده است.

فرضیات فرعی

(۱) بین نیازهای آموزشی اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران و سطح تحصیلات آنها تفاوت آماری معناداری وجود دارد.

(۲) بین نیازهای آموزشی اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران و سن آنها تفاوت آماری معناداری وجود دارد.

(۳) بین نیازهای آموزشی اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران و اندازه سازمان محل خدمت آنها تفاوت آماری معناداری وجود دارد.

(۴) بین نیازهای آموزشی اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران و میزان تجربه آنها تفاوت آماری معناداری وجود دارد.

(۵) بین نیازهای آموزشی اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران و میزان آموزش پیشین آنها در ارتباط با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی تفاوت آماری معناداری وجود دارد.

(۶) بین نیازهای آموزشی اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران و حوزه اشتغال آنها تفاوت آماری معناداری وجود دارد.

(۷) بین نیازهای آموزشی اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران و میزان تجربه کاری آنها با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی تفاوت آماری معناداری وجود دارد.

۴- فرضیات پژوهش

مهم‌ترین سوالات پژوهش حاضر عبارتند از:

(۱) نیازهای آموزشی اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران در ارتباط با به کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی چیست؟

(۲) چه تفاوتی میان نیازهای آموزشی اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران با توجه به خصوصیات هر یک وجود دارد؟

بر این اساس برای سوال دوم فرضیات زیر تدوین و آزمون گردید:

فرضیه اصلی: بین نیازهای آموزشی اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران و خصوصیات فردی آنها تفاوت آماری معناداری وجود دارد.

۵- نتایج پژوهش

سوال اول تحقیق ماهیتاً توضیحی بود که از روش تحلیلی-توصیفی جهت بررسی آن استفاده و به شرح زیر ارائه شده است.

حسابداران رسمی می‌بایستی دانش لازم در ارتباط با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را برای کمک جهت انتقال به این استانداردها فرا بگیرند. نیاز به حسابداران رسمی که آماده استفاده از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی هستند در حرفه حسابداری وجود دارد. بورس اوراق بهادار، جامعه حسابداران رسمی، سازمان حسابرسی، مراکز آموزش عالی و آن دسته از سازمان‌هایی که خدمات آموزشی به حسابداران رسمی ارائه می‌کنند باید برنامه‌های متمرکزی را گسترش دهند که اطلاعات مورد نیاز را به مخاطبان مورد نظر ارائه دهد.

تلاش‌های آموزشی مجدد برای اطمینان از کافی بودن تعداد حسابدارانی که به طور مناسب در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی آموزش دیده‌اند، الزامی است. با

شناسایی مهم‌ترین (ضروری‌ترین) نیازهای آموزشی مرتبط با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، نتایج حاصل از این مطالعه ممکن است به حرفه حسابداری برای پیاده‌سازی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی کمک کند.

تحقیق حاضر، سرفصل‌های آموزشی که بنابر نظر حسابداران رسمی به شدت مورد نیاز است، نیاز است و نیاز نیست را به صورت زیر شناسایی کرده است:

در همه سوالات مربوط به نیازهای آموزشی گزینه‌های نیاز است و به شدت مورد نیاز است دارای بالاترین درصد پاسخ است.

در سوالات بیست و نهم " حسابداری مالیات طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی " و سوال سی‌ام " صورت‌های مالی تلفیقی طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی " سوال بیستم " حسابداری ارزش منصفانه موضوعات حسابداری طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی " و سوال چهاردهم " پذیرش برای نخستین بار " گزینه به شدت مورد نیاز است دارای بالاترین درصد است اما در سایر سوالات گزینه نیاز است دارای بالاترین درصد پاسخ است. اولویت‌بندی سرفصل‌های آموزشی به شرح جدول زیر می‌باشد:

جدول ۱- اولویت‌بندی سرفصل‌های آموزشی

رتبه	سرفصل‌های آموزشی
۱	صورت‌های مالی تلفیقی طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۲	پذیرش برای نخستین بار
۳	حسابداری ارزش منصفانه موضوعات حسابداری طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۴	ارائه و تهیه صورت وضعیت مالی بر اساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۵	حسابداری مالیات طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۶	ارائه و تهیه صورت سود و زیان بر اساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۷	ارائه و تهیه صورت جریان وجه نقد بر اساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۸	چارچوب مفهومی گزارشگری مالی و بین‌المللی
۹	ارائه و تهیه صورت تغییرات در حقوق صاحبان سهام بر اساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۱۰	اندازه‌گیری و شناخت دارایی‌ها طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۱۱	مبنای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۱۲	شناسایی درآمد طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۱۳	حسابداری ابزارهای مالی طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۱۴	اندازه‌گیری و شناخت بدهی‌ها طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۱۵	ارائه و تهیه صورت سایر سود و زیان جامع بر اساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۱۶	تغییرات حسابداری طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۱۷	حسابداری تسعیر ارز طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۱۸	حسابداری مزایای کارکنان طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۱۹	موضوعات پیشرفته حسابداری
۲۰	حسابداری ذخایر و بدهی‌های احتمالی طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۲۱	حسابداری اجاره‌ها طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۲۲	حسابداری موجودی کالا طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

بر اساس نتایج حاصل از تحلیل عاملی اکتشافی نیازهای آموزشی در چهار طبقه به شرح زیر خلاصه گردید:

در فاکتور اول ۹ سرفصل تحت عنوان استانداردهای پایه و عمومی قرار گرفت. این سرفصل‌ها عموماً استانداردهایی هستند که استانداردهای متناظر آن در ایران وجود داشته است و با استاندارد بین‌المللی تفاوت‌های چشمگیری ندارند همانطور که انتظار می‌رود این استانداردها پایین‌ترین اولویت را برای

آموزش دارند و ارئه مروری کلی از استانداردها و بیان تفاوت‌های آن‌ها با استانداردهای ایران کفایت می‌کند، در فاکتور دوم ۵ سرفصل تحت عنوان صورت‌های مالی قرار گرفت. این سرفصل‌ها مربوط به تهیه و ارائه صورت‌های مالی است. این گروه از نیازهای آموزشی بالاترین اولویت برای آموزش را دارند. خروجی نهایی سیستم حسابداری ارئه صورت‌های مالی می‌باشد، در محیط فعلی گزارشگری مالی در کشور هم تهیه این

مجموعه، استانداردهایی هستند که یا معادل استاندارد ایران برای آن وجود نداشته است یا تفاوت‌های عمده‌ای با استانداردهای ایران دارند و به کارگیری آن‌ها پیچیدگی زیادی دارد. پاسخ‌دهندگان، این طبقه از نیازهای آموزشی را به عنوان سومین گروه از مهم‌ترین نیازهای آموزشی پس از صورت‌های مالی و چارچوب مفهومی طبقه‌بندی کرده‌اند. تهیه جزوات و متون آموزشی مناسب در رابطه با این استانداردها و مثال‌های کاربردی از به کارگیری این استانداردها جهت آموزش آن‌ها ضروری است. در فاکتور چهارم ۲ سرفصل تحت عنوان چارچوب مفهومی قرار گرفت. این گروه از نیازهای آموزشی دومین رتبه از ۴ گروه سرفصل‌های آموزشی را به خود اختصاص داده‌اند. در ادامه رتبه‌بندی هر یک از سرفصل‌های آموزشی در هر طبقه و رتبه‌بندی کلی چهار گروه آموزشی ارائه می‌شود.

صورت‌ها شاید پیچیده‌ترین و مشکل‌ترین مبحث حسابداری باشد بنابراین احتمالاً پاسخ‌دهندگان با پیش‌فرض‌های خود از پیچیدگی تهیه این صورت‌ها و ماهیت اصول محور بودن استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، آن‌ها را به عنوان ضروری‌ترین سرفصل‌های آموزشی انتخاب کرده‌اند. همچنین وجود صورت‌های مالی جدید در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی که طبق استانداردهای ایران الزامی به تهیه آن‌ها نمی‌باشد و همچنین تفاوت‌های زیاد بین صورت‌های مالی مطابق استانداردهای ایران و بین‌الملل، پاسخ‌دهندگان را بر آن داشته است که این مجموعه از نیازهای آموزشی را با الویت-ترین سرفصل‌های آموزشی بدانند. لذا برگزاری کارگاه‌های آموزشی مناسب برای آموزش نحوه تهیه این صورت‌های مالی توسط مراکز آموزشی ضروری به نظر می‌رسد. در فاکتور سوم ۶ سرفصل تحت عنوان استانداردهای پیشرفته قرار گرفت. این

جدول ۲- رتبه‌بندی سوالات سنجش نیاز آموزشی در خصوص استانداردهای پایه

رتبه	سرفصل‌های آموزشی
۱	حسابداری اجاره‌ها طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۲	شناسایی درآمد طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۳	تغییرات حسابداری طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۴	حسابداری ذخایر و بدهی‌های احتمالی طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۵	موضوعات پیشرفته حسابداری
۶	حسابداری موجودی کالا طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۷	اندازه‌گیری و شناخت دارایی‌ها طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۸	حسابداری تسعیر ارز طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۹	اندازه‌گیری و شناخت بدهی‌ها طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

جدول ۳- رتبه‌بندی سوالات سنجش نیاز آموزشی در خصوص صورت‌های مالی

رتبه	سرفصل‌های آموزشی
۱	ارائه و تهیه صورت سود و زیان بر اساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۲	ارائه و تهیه صورت جریان وجه نقد بر اساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۳	ارائه و تهیه صورت وضعیت مالی بر اساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۴	ارائه و تهیه صورت سایر سود و زیان جامع بر اساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۵	ارائه و تهیه صورت تغییرات در حقوق صاحبان سهام بر اساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

جدول ۴- رتبه‌بندی سوالات سنجش نیاز آموزشی در خصوص استانداردهای پیشرفته

رتبه بندی	سرفصل‌های آموزشی
۱	پذیرش برای نخستین بار
۲	حسابداری مالیات طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۳	حسابداری ابزارهای مالی طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۴	حسابداری مزایای کارکنان طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۵	حسابداری ارزش منصفانه موضوعات حسابداری طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۶	صورت‌های مالی تلفیقی طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

جدول ۵- رتبه‌بندی سوالات سنجش نیاز آموزشی در خصوص چهارچوب مفهومی

رتبه‌بندی	سرفصل‌های آموزشی
۱	چارچوب مفهومی گزارشگری مالی و بین‌المللی
۲	مبنای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

جدول ۶- اولویت‌بندی فاکتورهای نیازهای آموزشی استخراج شده از تحلیل عاملی

رتبه‌بندی	نیازهای آموزشی
۱	صورت‌های مالی
۲	چارچوب مفهومی
۳	استانداردهای پیشرفته
۴	استانداردهای پایه

بناگذاری شده است، نسبت به افرادی که تجربه کاری کمتری در ارتباط با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی دارند، دارای رتبه پایین‌تری بوده و نیاز بیشتری به آموزش در خصوص تهیه صورت‌های مالی مطابق این استانداردها احساس کرده‌اند. همچنین افرادی که آموزش کمتری در رابطه با این استانداردها دیده‌اند، نیاز بیشتری به آموزش احساس کرده‌اند. حسابداران رسمی که دارای تجربه پیشین کار کردن در پروژه‌هایی که شامل استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بوده است، می‌باشند، اهمیت آموزش اضافه در بهبود مهارت‌هایشان را تشخیص داده‌اند. آموزش‌های پیشین در رابطه با این استانداردها موثر بوده و به نظر می‌رسد مهارت‌های افراد از طریق این آموزش‌ها افزایش یافته است. افرادی که سطح تحصیلات پایین‌تری دارند دارای رتبه پایین‌تر هستند در نتیجه نیاز به آموزش بیشتری در خصوص استانداردهای پیشرفته دارند. این موضوع می‌تواند به این دلیل باشد که ممکن است برخی از این استانداردها در مقاطع تحصیلی بالاتر مطرح شده باشند و افراد در این خصوص دانشی داشته باشند و تصور کنند به آموزش بیشتر در این زمینه نیاز ندارند. همچنین آموزش پیشین در رابطه با استانداردهای پایه هم موثر بوده است و افرادی که در این رابطه بیش از ۴۰ ساعت آموزش دیده‌اند نسبت به سایر افراد نیاز کمتری به آموزش احساس کرده‌اند. احتمالاً این افراد با درک و شناخت بهتر نسبت به این استانداردها، تشابه آن‌ها با استانداردهای ایران را تشخیص داده و نیاز کمتری به آموزش احساس کرده‌اند. همانطور که مشخص است تنها عامل موثر در درک نیاز به آموزش سرفصل‌های استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، سیستم آموزشی و تجربه کاری می‌باشد، لذا می‌توان با طراحی سیستم‌های آموزشی کارا و اثر بخش سطح دانش حسابداران را در رابطه با این استانداردها را افزایش داد. سطح پایین تفاوت در نیازهای

بر اساس میانگین بارهای عاملی هر فاکتور استخراج شده از تحلیل عاملی، نیازهای مربوط به صورت‌های مالی دارای اولین رتبه، چارچوب مفهومی دارای رتبه دوم، استانداردهای پیشرفته دارای سومین رتبه و استانداردهای پایه دارای چهارمین رتبه از نظر نیازهای آموزشی است. این یافته با تایید بر یافته‌های قبلی اظهار می‌کند که حسابداران در تمام ابعاد سازمان‌ها به آموزش مرتبط با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و ارائه یک مرور کلی از سودمندترین استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به عنوان آماده‌سازی برای تغییر نیاز دارند. نتایج تحقیق در ارتباط با تفاوت‌های نیازهای آموزشی با توجه به خصوصیات فردی نشان می‌دهد که نیازهای آموزشی مربوط به صورت‌های مالی با توجه به میزان تجربه کاری پیشین با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و آموزش پیشین در این خصوص، نیازهای آموزشی مربوط به استانداردهای پیشرفته با توجه به سطح تحصیلات پاسخ-دهندگان و نیازهای آموزشی مربوط به استانداردهای پایه با توجه به آموزش پیشین استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی دارای تفاوت می‌باشد. در سایر خصوصیات فردی نیازهای آموزشی حسابداران رسمی همگن بوده و تفاوت چشم‌گیری ندارند. این امر می‌تواند گواهی بر این موضوع باشد که سیستم آموزشی و تعاملات حرفه‌ای در زیرمجموعه‌های حرفه‌ای به این موضوع نپرداخته‌اند و دانش عمومی حسابداران در این خصوص با هم برابر بوده و گروهی بر دیگری برتری ندارد. در واقع تمامی افراد حرفه‌ای دانش اندکی در رابطه با این استانداردها دارند و نیاز به آموزش در تمامی ابعاد و حوزه‌ها وجود دارد. افرادی که روی تعدادی پروژه‌هایی که شامل استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی می‌باشد کار کرده‌اند، و اکثریت کارهای آن‌ها روی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

بایستی کارگاه‌های آموزشی جهت تهیه صورت‌های مالی به صورت عملی برای آن دسته از حسابدارانی که پیش از این آموزش‌های لازم در این خصوص را دیده‌اند و تجربه کاری در این رابطه دارند تدارک دید و همچنین در رابطه با استانداردهای پیشرفته متون آموزشی مناسب به همراه راهنمای به کارگیری این استانداردها شامل مثال‌های عملی تهیه نمود. به نظر می‌رسد در ارتباط با استانداردهای پایه تنها بیان تفاوت‌های استانداردهای ایران و بین‌الملل کمک‌کننده باشد.

کاربرد عملی از تحقیق موجود عبارت است از شناسایی سرفصل‌های مورد نیاز جهت آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و تفاوت در نیازهای آموزشی در میان زیر مجموعه‌های حرفه، به منظور ایجاد و توسعه سیستم آموزشی هدفمند و کارا در ارتباط با آماده‌سازی جهت پذیرش این استانداردها.

اطلاعات درباره‌ی اینکه چه موضوع‌های آموزشی بیشتر مورد نیازند و چگونه آن نیازها، در زیرمجموعه‌ها متفاوت‌اند ممکن است در آماده‌سازی حسابداران برای پیاده‌سازی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی مفید باشد. بدون وجود افراد با دانش امکان انتقال موثر به این استانداردها وجود ندارد. اطلاعات در مورد چگونگی تفاوت نیازهای آموزشی و نگرش‌های حسابداران رسمی با توجه به خصوصیات فردی، به ادبیات مربوط به کنترل حرفه‌ها بر اعضای خود، به ویژه در زمان تغییر، اضافه نموده است. برای اینکه حرفه‌ی حسابداری آماده‌ی پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در ایران باشد، نیاز به آموزش به متخصصان حسابداری توسط بورس اوراق بهادار، جامعه حسابداران رسمی ایران، سازمان حسابرسی، دانشگاه‌ها و آن سازمان‌هایی که خدمات آموزشی به حسابداران رسمی ارائه می‌دهند، به منظور انتقال اطلاعات مرتبط با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی وجود دارد. تلاش‌های هماهنگ برای اطمینان از اینکه تعداد قابل قبولی از حسابداران در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به خوبی آموزش دیده‌اند، ضروری است. با شناسایی مهم‌ترین نیازهای آموزشی مربوط به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و طبقه‌بندی آن‌ها، نتایج مطالعه حاضر ممکن است برای حرفه حسابداری در آماده‌سازی برای انتقال به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی سودمند باشد. سازمان‌های حرفه‌ای و سایر ارائه‌دهندگان آموزش مداوم حرفه‌ای می‌بایستی اطمینان حاصل کنند که متون آموزشی و دوره‌های آموزشی مربوط به سرفصل‌هایی که دارای اولویت هستند، به طور گسترده‌ای در دسترس می‌باشند.

آموزشی با توجه به خصوصیات فردی حسابداران رسمی از این واقعیت حمایت می‌کند که در ایران حرفه‌ها و سازمان‌ها اقدام به آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی نکرده‌اند و سطح دانش افراد در این زمینه تقریباً برابر و یکسان می‌باشد. افراد با خصوصیات فردی متفاوت (سن، میزان تجربه، حوزه اشتغال، اندازه سازمان محل خدمت) نیازهای آموزشی یکسانی دارند. افراد بر اساس علایق شخصی خود به پیشرفت و یادگیری مطالب به دنبال حفظ صلاحیت حرفه‌ای خود می‌باشند و عضویت در زیر مجموعه‌های حرفه و اشتغال در سازمان‌های متفاوت تأثیری بر نیازهای آموزشی آن‌ها ندارد. با توجه به اینکه اکثریت جامعه آماری، آموزشی در ارتباط با این استانداردها ندیده‌اند و تجربه کاری پایینی در این رابطه دارند، لذا نیازهای آموزشی یکسانی در این خصوص احساس می‌کنند.

۶- نتیجه‌گیری و بحث

مقاله حاضر، نیازهای آموزشی مربوط به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را به ترتیب اهمیت تحت سرفصل‌های صورت‌های مالی، چارچوب مفهومی، استانداردهای پیشرفته و استانداردهای پایه شناسایی می‌کند. بر اساس نتایج، حرفه‌ی حسابداری باید فرصت‌هایی را برای اعضای جهت شرکت در دوره‌های آموزشی مربوط به صورت‌های مالی و استانداردهای پیشرفته فراهم کند و متون آموزشی مناسب در این خصوص را به طور گسترده در اختیار علاقه‌مندان قرار دهد، و همچنین مروری کلی از استانداردهای پایه به همراه بیان تفاوت‌ها با استانداردهای ایران ارائه دهد. نیازها ممکن است با گذشت زمان و شناخت بیشتر نسبت به این استانداردها و همچنین با درگیر شدن واقعی حسابداران با این استانداردها در محیط کار تغییر کند، زیرا حسابداران رسمی بیشتر با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی آشنا می‌شوند. تحقیقات آینده برای پیگیری کردن تغییر نیازهای آموزشی مربوط به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ضروری است.

تحقیق حاضر، اطلاعات مفیدی را در رابطه با نیازهای آموزشی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی برای زیر مجموعه‌ها، در این حرفه ارائه می‌دهد. نیازهای آموزشی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر اساس سطح تحصیلات و تجربه پیشین و آموزش پیشین در رابطه با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی متفاوت است. سازمان‌های حرفه‌ای و ارائه‌دهندگان خدمات آموزشی می‌توانند از این اطلاعات برای هدف قرار دادن زیر گروه‌های حرفه، با موضوعات مورد نیاز به آموزش استفاده کنند. به این ترتیب می

استانداردهای بین‌المللی در همه صنایع و حرفه‌ها و همچنین در مورد شرکت‌های کوچک و بزرگ.

محدودیت تحقیق حاضر شامل احتمال جانبداری در پاسخگویی و استفاده از طیف لیکرت می‌باشد. سوگیری در پاسخ ناشی از ترس پاسخ‌دهندگان از عدم محرمانه ماندن پاسخ‌ها و تاثیر آن بر محیط کاریشان می‌باشد. سوگیری پاسخ‌ها یکی از نگرانی‌های اساسی در این تحقیق می‌بود چرا که پاسخ‌دهندگان دوست دارند، خود را دارای اطلاعات به‌روز و درگیر مسائل حرفه‌ای مانند استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی نشان دهند. به منظور رفع این محدودیت به پاسخ‌دهندگان اطمینان داده می‌شد که پاسخ‌های آن‌ها محرمانه مانده و به هیچ شخصی ارائه نخواهد شد و همچنین از طراحی و توزیع پرسشنامه آنلاین استفاده شد. استفاده از طیف لیکرت یکی از محدودیت‌ها است چرا که ممکن است پاسخ‌های قبلی پاسخ‌دهندگان بر روی پاسخ‌های بعدی آن‌ها تاثیر بگذارد. برخی از افراد ترجیح می‌دهند که گزینه‌های حداکثری را انتخاب نکنند. تمام یافته‌های این تحقیق ممکن است تحت تاثیر انتخاب فردی شرکت‌کنندگان باشد. هر چند تمام اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران به عنوان شرکت‌کننده دعوت شدند اما، احتمالاً اشخاصی که به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی علاقه داشتند در این تحقیق شرکت کردند.

۷- فهرست منابع

- * اتو کلاین، برگ (۱۳۶۸). روان‌شناسی اجتماعی، ترجمه علی محمد کاردان، تهران، نشر اندیشه، چاپ هشتم، ج ۲.
- * آذربایجانی، مسعود و دیگران؛ (۱۳۸۲). روانشناسی اجتماعی بانگش به منابع اسلامی. تهران: انتشارات سمت، ص ص. ۱۳۶-۱۳۷.
- * آفاجانی، حسنعلی؛ صمدی میارکلائی، حسین؛ صمدی میارکلائی، حمزه، (1392). ارتباط رفتار شهروندی سازمانی و توانمندسازی روانشناختی کارکنان مدیریت دولتی.
- * بارکر، جوئل آرتور، (۱۹۹۳). هنر کشف آینده (تشخیص الگوهای جدید). چاپ تهران: انستیتو ایزایران
- * بلکویی، احد ریاحی (۱۳۸۱). تئوری‌های حسابداری، دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
- * بُهنر، جرد و وانک، میکائیل (۱۳۸۴). نگرش‌ها و تغییر آن‌ها؛ ترجمه علی مهداد، تهران، انتشارات جنگل
- * حصارزاده، احمد، مرفوع، محمد (۱۳۹۰). چکیده استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، تهران، ترمه.

ارائه دهندگان خدمات آموزشی باید پیشنهادات خود را برای آن حسابداران رسمی که پیش از این، تغییر را پذیرفته‌اند، هدف قرار دهند. علاوه بر این، تلاش‌های رسانه‌ای برای معرفی و آشنا کردن حسابداران رسمی با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی نیاز است، به امید اینکه این حسابداران تغییرات را پذیرفته و به دنبال آموزش‌های اضافی باشند.

یک نگرانی برای حرفه‌ی حسابداری در ارتباط با افراد با تجربه که نیازی به آموزش‌های بیشتر احساس نمی‌کنند، وجود دارد. اگرچه سازمان‌های حرفه‌ای و رهبران حرفه باید اطمینان حاصل کنند که موضوعات مورد نیاز به آموزش به آن دسته از حسابداران رسمی با تجربه کم در بازار عرضه می‌شود، همچنین آنها باید به دنبال راهی برای اطمینان یافتن از اینکه افراد با تجربه‌تر از حرفه برای تغییرات آینده آماده می‌شوند، باشند.

هم‌زمان با اجرای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در ایران، فرصت‌هایی برای تحقیقات فراوان فراهم می‌آید. مرتبط‌ترین موارد مرتبط با پژوهش حاضر، نیاز به گسترش مطالعه فعلی فراتر از حرفه حسابداری به درون دیگر حرفه‌های مرتبط با امور مالی است. پذیرش واقعی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در ایران فرصتی را برای تحقیقات در ارتباط با مزیت‌های گزارشگری مالی مطابق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در کشوری که غالباً دارای مجموعه‌ای با کیفیت بالای استانداردهای حسابداری است، فراهم می‌آورد همچنین تحقیق در مورد تغییراتی که حرفه در حین حرکت از رویکرد مبتنی بر قوانین به رویکرد مبتنی بر اصول نیاز دارد، ضروری خواهد بود. برخی از حوزه‌هایی که می‌بایستی قبل و بعد از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی مورد بررسی قرار بگیرند عبارتند از: تغییرات در تعداد و ماهیت یافته‌های حسابرسی، فراوانی تجدید ارائه صورت‌های مالی، کیفیت معیارهای مالی (اندازه‌گیری) و همچنین فراوانی و نتیجه دادرسی‌های مربوط به گزارشگری مالی و حسابرسی. تعداد و خصوصیات افراد ورودی و خروجی از حرفه حسابداری در طول زمان تغییر از استانداردهای مبتنی بر قوانین به استانداردهای مبتنی بر اصول نیز ممکن است مورد توجه قرار گیرد. سایر موضوعات تحقیقاتی می‌تواند شامل: توجه به تبعات مالیاتی اجرای استانداردهای بین‌المللی، هماهنگ‌سازی سایر گزارشات ذینفعان با گزارشگری بین‌المللی مانند اظهارنامه مالیاتی و ...، توجه به موضوع عدم تطبیق استانداردها با توجه به شرایط اقتصادی اجتماعی و سیاسی کشور، مشکلات پیاده‌سازی این استانداردها در واحدهای کوچک و متوسط، پیاده‌سازی این استانداردها با توجه به حاکمیت ارزش‌های دینی بر مقررات مالی و پولی و بانکی، پیاده‌سازی اجباری یا اختیاری

- * خاکی، غلامرضا (۱۳۸۴). روش تحقیق با رویکرد پایان نامه نویسی، چاپ اول: تهران، مرکز تحقیقات علمی کشور کانون فرهنگی انتشاراتی درایت.
- * رابینز، استیفن (۱۳۷۶). مبانی رفتار سازمانی، ترجمه علی پارسائیان و محمد اعرابی، تهران، دفتر پژوهشهای فرهنگی.
- * رضاییان، علی؛ (۱۳۷۹)، مدیریت رفتار سازمانی، تهران: انتشارات سمت
- * سیدجوادبین، سیدرضا (۱۳۸۳). مدیریت رفتار سازمانی، تهران، انتشارات نگاه دانش.
- * سیف، علی اکبر. (۱۳۸۷)، اندازه گیری، سنجش و ارزشیابی آموزشی، نشر دوران
- * قلی پور، آریین؛ (۱۳۸۶)، مدیریت رفتار سازمانی، تهران: انتشارات سمت، ص ۱۰۸
- * کریمی، یوسف (۱۳۷۷). نگرش و تغییر نگرش، تهران، چاپ چهارم، انتشارات نشر ارسباران.
- * کوربت، توماس، (۱۳۹۳) حسابداری عملکرد سیستم (حسابداری مدیریت مبتنی بر تئوری محدودیت ها)، ترجمه رهنمای رودپشتی، تقی نتاج، بحری ثالث، ترمه
- * گریفتن، مورهد (۱۳۸۵) رفتار سازمانی، ترجمه سید مهدی الوانی و غلامرضا معمارزاده، تهران، انتشارات مروارید.
- * مارک روش بلاو و ادیل نیون؛ (۱۳۸۷) روان شناسی اجتماعی، ترجمه سید محمد دادگران، مروارید، تهران، چاپ دوم.
- * مکسول، جان سی (۱۳۸۵). اصول نگرش آنچه هر رهبری باید بداند، ترجمه سیمین موحد، تهران، انتشارات پیکان.
- * مهرآرا، علی اکبر ، (۱۳۷۳)، زمینه روان شناسی اجتماعی، تهران، انتشارات مهرداد، چاپ اول، ص ص. ۲۳۴-۲۳۶.
- * نادری، عزت الله، سیف نراقی، مریم (۱۳۷۱). روش های تحقیق و چگونگی ارزشیابی آن در علوم انسانی با تأکید بر علوم تربیتی، چاپ چهارم، دفتر تحقیقات و انتشارات بدر.
- * الوین گولدر (۱۳۷۴) بحران جامعه شناسی غرب، ترجمه فریده ممتاز، شرکت سهامی انتشار، تهران، چاپ دوم،
- * هومن، حیدر علی (۱۳۷۰). پایه های پژوهش در علوم رفتاری: شناخت روش علمی، نشر پارسا.
- * بزرگ اصل، موسی (۱۳۸۸). بررسی استانداردهای ۳۰ و ۳۱ حسابداری. همایش گزارشگری نوین مالی. دیماه ۱۳۸۸ دانشگاه شهید بهشتی
- * بنائی خلیل آباد، مریم، زهرا، پورزمانی (۱۳۹۶)، تأثیر عوامل فرهنگی بر اجرای استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی، پژوهش های تجربی حسابداری، تابستان ۱۳۹۶، شماره ۲۴
- * گزارشگری مالی، پژوهش های تجربی حسابداری، تابستان ۱۳۹۶، شماره ۲۴
- * حاجیها، زهره، رجب دری، حسین، (۱۳۹۶)، بررسی میزان آشنایی با مفاهیم استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی در مدرسان حسابداری، پژوهش های حسابداری، تابستان ۱۳۹۶، شماره ۲۵
- * حساس یگانه، یحیی (۱۳۸۴). مفاهیم حاکمیت شرکتی، حسابدار، ۸۴، ۱۶۷.
- * خواجه سروی، غلامرضا، اسدی، علیرضا، (۱۳۸۷). نقش روحانیت و روشنفکران دینی در تغییر نگرش عمومی مردم ایران به نهضت حسینی در جریان انقلاب اسلامی، فصلنامه علمی - پژوهشی مطالعات انقلاب اسلامی، سال چهارم، شماره ۱۵، ص ۱۲.
- * رحمانی، علی، علی پور، شراره (۱۳۸۹)، "موانع پذیرش استانداردهای بین المللی حسابداری در ایران"، فصلنامه مطالعات حسابداری، شماره ۲۷ پائیز ۱۳۸۹، صص ۷۵-۹۹
- * رحمانی، علی؛ (۱۳۸۸)، (بازار سرمایه، ضرورت اصلاح و بهبود فضای کسب و کار، فصلنامه پول و اقتصاد، شماره ۱، سال اول ۱۳۸۸
- * سرمد، بازگان و حجازی، (۱۳۷۷)، روش های تحقیق در علوم رفتاری، سالنامه پژوهش و ارزشیابی، تهران
- * سلیمانی امیری، غلامرضا، رسولی، ندا (۱۳۹۶)، دیدگاه افراد فعال در حرفه حسابداری درخصوص پذیرش و بکارگیری استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی در ایران، پژوهش های تجربی حسابداری، تابستان ۱۳۹۶، شماره ۲۴
- * شرف الدین، سیدحسین (۱۳۷۷). نگرش، ماهنامه معرفت ویژه نامه علوم سیاسی و جامعه شناسی، سال هفتم، شماره ۲۵، ص ۸۶
- * فخاری، حسین، فقیه، محسن، بی زر، ولی اله ، (۱۳۹۳)، مطالعه هزینه و فایده اجرای استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی (IFRS) بر مبنای تئوری ذینفعان در ایران، مجله بورس، اردیبهشت ماه ۱۳۹۳، شماره ۱۱۱
- * فروغی، داریوش، اشرفی، مجید. (۱۳۸۸). استانداردهای جهانی حسابداری، چالش ها و فرصت ها. ماهنامه حسابدار رسمی. شماره ۸
- * ناصزی، احمد، مختاری، مهدی، زارعی، حمید، (۱۳۹۶)، تاثیر استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نظام مالیاتی ایران، پژوهش های تجربی حسابداری، تابستان ۱۳۹۶، شماره ۲۴

- * Alvesson, M. (2001). Knowledge work: Ambiguity, image and identity. *Human Relations*, 54, 863-886. doi:10.1177/0018726701547004
- * ANDREEA PAULA DUMITRU; (2014); Senior Lecturer, Ph.D. Finance and Accounting Department Nicolae Titulescu University 185 Calea Văcărești, District 4, Bucharest ROMANIA
- * Arbuthnott, Katherine D (2009); "Education for sustainable development beyond attitude change"; *International Journal of Sustainability in Higher Education*; Vol 10; No 2; pp 154-153.
- * Armstrong, C., Barth, M., Jagolinzer, A. and Riedl, A. (2007). "Market reaction to the IFRS adoption in Europe", Working Paper, Stanford University.
- * Ball, R. (2006). "IFRS: Pros and Cons for Investors", *Accounting & Business Research*, 33, International Accounting Policy Forum.
- * Barbu, Elena, (2004), tracing the Evolution of Research on International Accounting Harmonization, *Laboratoire Orleanais de Gestion*.
- * Barniv, R., & Fetyko, D. (1997). Attitudes of CPAs and financial executives toward harmonization of International Accounting Standards: An analytical and empirical examination. *Journal of International Accounting Auditing & Taxation*, 6(2), 149-169.
- * Barth, M. E., Landsman, W. R., & Lang, M. H. (2008). International accounting standards and accounting quality. *Journal of Accounting Research*, 46, 467-498. doi:10.1111/lj.1475-679X.2008.00287.x
- * Barth, M. E., Landsman, W. R., & Lang, M. H. (2008). International accounting standards and accounting quality. *Journal of Accounting Research*, 46, 467-498. doi:10.1111/lj.1475-679X.2008.00287.x
- * Bedohazi, Z. (2007). International financial reporting standards in service of firms' management. *Organizacija Vadyba: Sisteminiai Tyrimai*, 43, 7-26
- * Bolkenstein, Fritz, (2003), Adoption of IFRS will mean that investors and other shareholders will be able to compare like with like. It will help European firms to compete on equal terms when raising capital on world markets, KPMG Janat LLC overview.
- * Brooks, H. (1967). Dilemmas of engineering education. *IEEE Spectrum*, 4, 89-91
- * Callaghan, S., & Treacy, M. (2007, December). Towards convergence: IFRS to US GAAP differences. *Accountancy Ireland*, 39(6), 10-14.
- * Cheney, G. A. (2008, January 7). IMA joins call for int'l accounting standards. *Accounting Today*, 22(1), 14.
- * Choi, Fredrick D.S and Gerhard G.Mueller, (1978), *International Accounting*, by prentice- Hall International Edition.
- * Conca, F. J., Llopis, J., Tarı, J. J. (2004). Development of a measure to assess quality management in certified firms. *European journal of operational research*. 156(3), 683-697.
- * Covaleski, M. A., Dirsmith, M. W., Heian, J. B., & Samuel, S. (1998, June). The calculated and the avowed: Techniques of discipline and struggles over identity in Big Six public accounting firms. *Administrative Science Quarterly*, 43, 293-327; Aimer, E. D., Higgs, J. L., & Hooks, K. L. (2005). A theoretical framework of the relationship
- * وکیلی فرد، حمیدرضا، علی اکبری، مونا، (۱۳۸۸) تأثیر به کارگیری استانداردهای حسابداری بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، مجله حسابداری مدیریت، سال دوم، شماره سوم،
- * وکیلی فرد، حمیدرضا، (۱۳۸۸) نقدی بر استانداردهای یکپارچه حسابداری، حسابداری، شماره ۱۷، تهران
- * اقایبی قهی، علیرضا. (۱۳۹۰). بررسی مزایا و معایب پذیرش استانداردهای بین‌المللی حسابداری به عنوان استانداردهای حسابداری ایران. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشکده امور اقتصادی. دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی
- * امیدی نوبیجار، مریم. (۱۳۸۹). اثرات پذیرش استانداردهای حسابداری بین‌المللی در سه بعد اجتماعی، اقتصادی و سیاسی بر محیط ایران بر اساس اظهارنظر دانشگاهیان، حسابرسان و حسابداران. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشکده اقتصاد و حسابداری. دانشگاه الزهرا (س)
- * خواست خدایی، سمیه. (۱۳۹۴). درک بخش‌های حرفه‌ای علاقه‌مند در حسابداری و حسابرسی در مورد پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی. دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت
- * رنجبر ثمرخان. علیرضا، (۱۳۹۵). تأثیر تصویب IFRS10 و IAS27 بر کیفیت گزارشگری مالی تلفیقی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار استانبول. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشکده اقتصاد و حسابداری. دانشگاه ارومیه
- * سلیمیان، فرزانه، (۱۳۹۴). بررسی نظرات استادان حسابداری در زمینه آموزش استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی در ایران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده مدیریت و حسابداری، مؤسسه آموزش عالی پرندک.
- * Abdullah AL-Mutairi, Kamal Naser, Nabi Al-Duwaita. (2017). Students' Attitudes towards the Adoption of International Financial Reporting Standards (IFRS) in Kuwait. *Asian Social Science*; Vol. 13, No. 5; 2017
- * ADENA T. LEJEUNE; (2010); Examination of Louisiana Certified Public Accountants' Perceived Education Needs Related to International Financial Reporting Standards; Submitted to Northcentral University
- * Aimer, E. D., Higgs, J. L., & Hooks, K. L. (2005). A theoretical framework of the relationship between public accounting firms and their auditors. *Behavioral Research in Accounting*, 17, 1-22. doi:10.2308/bria.2005.17.1.1

- * Hail, L., Leuz, C., & Wysocki, P. (2009). Global accounting convergence and the potential adoption of IFRS by the United States: An analysis of economic and policy factors. Retrieved from <http://www.ssrn.com/>
- * Henry, A. M. (2008). Speeding toward convergence: Changes to come rapidly for accounting profession. *Pennsylvania CPA Journal*, 78(4), 15-17.
- * Henry, E. Holzmann, O. J., & Yang, Y. (2008, May/June). Business combinations: Accounting standards converge. *The Journal of Corporate Accounting & Finance*, 19(4), 73-80. doi:10.1002/jcaf.20406
- * Hofstede, Geert, (1980), *Cultural Consequences: International Differences in work Related value* Beverly Hills, CA: Sage, p 210.
- * Hope, O.-K, Jin, J , & Kang, T. (2006). Empirical evidence on jurisdictions that adopt IFRS. *Journal of International Accounting Research*, 5(2), 1-20. doi: 10.2308/jiar .2006.5.2.
- * Hughes, S. B, & Sander, J. F. (2007, Summer). A U.S. manager's guide to differences between IFRS and U.S. GAAP. *Management Accounting Quarterly*, 8(4), 1-8.
- * ICAEW: Global accounting rules needed for financial crisis. (2008, April 17). *Accountancy Age*. Retrieved from <http://www.accountancyage.com/articles/print/2240587>
- * Jensen (Ed.), *Foundations of Organizational Strategy*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- * Jensen, M. C, & Meckling, W. H. (1995). Specific and general knowledge, and organizational structure. *Journal of Applied Corporate Finance*, 8(2), 4-18.
- * Judge, W. Li, S. & Pinsker, R. (2010), "National Adoption of International Accounting Standards: An Institutional Perspective, *Corporate Governance: An International Review*", 18(3), 161-174
- * Kent, P. & Stewart, J (2008), "Corporate governance and disclosures on the transition to international financial reporting standards", Available on http://epublications.bond.edu.au/business_pubs/130.
- * KPMG, LLP. (2009a, February). KPMG survey: Investment community and financial executives indicate support for SEC's proposed IFRS conversion timeline. Retrieved from http://www.us.kpmg.com/RutUS_prod/Documents/8/IFRS_Survey.pdf
- * Larson, M. (1977). *The rise of professionalism*. Berkeley, CA: University of California Press.
- * Leuz, C. & Verrecchia, R. E. (2000), "The Economic Consequences of Increased Disclosure", *Journal of Accounting Research*, 38 (Supplement), 91-124.
- * Loughry, M. L., & Elms, H. (2006). An agency theory investigation of medical contractors versus member physicians. *Journal of Managerial Issues*, 18, 547 -569.
- * Mc Vie, G. (2001). Ed (Anderson & Jack) *Scotland's good for Enterprise from Primary to PLC center for Enterprise Education*.
- * Mednick, R. (1991), "Barriers to International Accounting Harmonization" *Journal of Accounting Literature*.
- between public accounting firms and their auditors. *Behavioral Research in Accounting*, 17, 1-22. doi:10.2308/bria.2005.17.1.1; Fogarty, T. J. (2000). Socialization and organizational outcomes in large public accounting firms. *Journal of Managerial Issues*, 12(1), 13-33.
- * Daske, H, Hail, L., Leuz, C, & Verdi, R. (2008). Mandatory IFRS reporting around the world: Early evidence on the economic consequences. *Journal of Accounting Research*, 46, 1085-1142. doi:10.1111/j.1475-679X.2008.00306.x
- * Daske, H., Hail, L., Leuz, C., & Verdi, R. (2007). Adopting a label: Heterogeneity in the economic consequences of IFRS adoptions. Retrieved from http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=979650
- * Deane, J. T, & Heilman, S. H. (2009, February). Using IFRS to drive business development. *Journal of Accountancy*, 207(2), 30-33.
- * Defelice, A, & Lamoreaux, M. G. (2010, February). No IFRS requirement until 2015 or later under new SEC timeline. *Journal of Accountancy*. Retrieved from <http://www.journalofaccountancy.com/Web/201002656>
- * DiPiazza, S.A, Jr., Flynn, T, McDonnell, D, Quigley, J. H, Samyn, F , & Turley, J.S. (2008, January). Principles-based accounting standards. Symposium conducted at the meeting of the meeting of the Global Public Policy Symposium. Retrieved from <http://www.ohioscpa.com/Content/39791.aspx>
- * Dubin, S. S. (1990). Maintaining competence through updating. In S. L. Willis and S. S.
- * Elaine, Henry, Stephen Lin, and Ya-wen Yang *American Accounting Association*, (2009), *The European-U.S. "GAAP Gap": IFRS to U.S. GAAP Form 20-F Reconciliations*, *Accounting Horizons*, Vol. 23, No. 2, pp. 121-150
- * Emmanuel Ogbenjuwa, (2016). *Implementation of International Financial Reporting Standards by Listed Companies in Nigeria*, Walden University.
- * Etzioni, A. (1988). *The moral dimension, toward a new economics*. New York, NY: The Free Press.
- * Fama, E. F, & Jensen, M. C, (1998). Agency problems and residual claims. In M. C.
- * Finlay-Parker, C. J. (1996). Continuing professional development: Certified management accountants in education. *Master's Theses International*, 55(5), 1100. (UMI No. MM18215).
- * Freidson, E. (1983). The theory of professions. In R. Dingwall & P. Lewis (Eds.), *The sociology of professions (19-47)*. New York, NY: St. Martin's Press.
- * Gray, S, J, (1988), *Towards a Theory of Cultural Influence on The Development of Accounting Systems Internationally*, Abacus, p.8.
- * Guenther, D. and Young, D., (2000), the association between financial accounting measures and real economic activity: a multinational study, *Journal of Accounting and Economics*, 29 (1), pp. 53-72.
- * Hail, L., and C. Leuz. (2009). "Cost of capital effects and changes in growth expectations around U.S. cross-listings", *Simon School of Business University of Rochester*.

یادداشت‌ها

- ¹. Aimer et al, (2005)
 - ². Fama, E. F, & Jensen, M. C.(1983)
 - ³. Aimer et al, (2005) & Sharma, A. (1997)
 - ⁴. Jensen, M. C, & Meckling, W. H. (1995)
 - ⁵. Etzioni, A. (1988). Larson, M. (1977).
 - ⁶. Aimer et al, (2005)& Covalleski, M. A.,et al, (1998)& Fogarty, T. J. (2000).
 - ⁷. Aimer et al, (2005)
 - ⁸. Sharma, A. (1997).
 - ⁹. Sharma, A. (1997).
 - ¹⁰. Fama, E. F, & Jensen, M. C. (1998)
 - ¹¹. Alvesson, M. (2001)
 - ¹². Alvesson, M. (2001), Fama, E. F, & Jensen, M. C, Sharma, A. (1997).
 - ¹³. Brooks, H. (1967).
 - ¹⁴. Dubin, S. S. (1990).
 - ¹⁵. T test
 - ¹⁶. Chisquare test
 - ¹⁷. Friedman Test
 - ¹⁸. SPSS
 - ¹⁹. Chisquare test
 - ²⁰. Kruskal-Wallis tes& Friedman Test
 - ²¹. Abdullah AL-Mutairi , Kamal Naser & Nabi Al-Duwaila
 - ²². Emanoel Ebnajva, (2016).
 - ²³. LIKERT
 - ²⁴. ANDREEA PAULA DUMITRU, (2014).
 - ²⁵. ADENA T. LEJEUNE, (2010).
- * Meyer, J. A. (2007). Continuing professional education and its impact on the practicesand careers of certified public accountants. Dissertation Abstracts International
 - * Muroki F. Mwaura & Andrew B. Nyaboga,(2008), International Financial Accounting Standards And The Continent Of Africa, William Paterson University , IABR & TLC Conference Proceedings.
 - * Nilsen, K. (2008). On the verge of an academic revolution. Journal of Accountancy, 206(6), 82-85
 - * Nobes, C. (2006), "The Survival of International Differences under IFRS: Towards a Research Agenda, Accounting and Business Research", 36(3), 233-245.and Parker, R. (2008), Comparative International Accounting, Prentice Hall
 - * Ohlson, J.A. (1995) Earning, Book Value and Dividends in Equity Valuation, Contemporary Accounting Research, Vol.11.:661-686.
 - * PricewaterhouseCoopers. (2007, October). IFRS: The right step for US business. Retrieved from <http://www.pwc.com/extweb/pwcpublishations.nsf/docid/22bd7b803fa4cb068525737d004af34a>
 - * Rieger, J. R. (2008, January/February). Are we ready for International Accounting Standards? AFP Exchange, 28(1), 16-17.
 - * Rodriguse, L, Craig, R., (2006), Assessing International accounting harmonization using Hegelian dialectic, isomorphism and Foucault Critical Perspectives on Accounting.
 - * Saudagaran, S. M. (2001), International Accounting: A User Perspective, Thompson Learning.
 - * Sharma, A. (1997). Professional as agent: Knowledge asymmetry in agency exchange. The Academy of Management Review, 22, 758-798. doi: 10.2307/259412
 - * Smith, L. M. (2008). Are International Financial Reporting Standards (IFRS) an unstoppable juggernaut for US and global financial reporting? The BusinessReview, Cambridge, 10(1), 25-31.
 - * Soderstrom, N. S., & Sim, K. J. (2007). IFRS adoption and accounting quality: A review. European Accounting Review, 16, 675-702. doi:10.1080/09638180701706732
 - * Sogoloff, Randall and Stephanie Wolfe, (2008), FASB Forum on HighQuality Global Accounting Standards: Issues and Implications for U.S Financial Reporting, Deloitte & Touche LLP.
 - * Sonola, Olu and Dina Maher, (2010), Accounting and financial reporting: 2010 Global Outlook, Fitch Ratings Ltd. and its subsidiaries.
 - * Stergios, Athianos & Vazakidis Athanasios & Dritsakis Nikolaos Accounting Standards: The Case of Greece, University of Macedonia Financial Statement Effects of Adopting International Department of Accounting. (2006).
 - * Sunder, S. (2009). IFRS and the accounting consensus. Accounting Horizons, 23(1), 101-111. doi: 10.2308/acch.2009.23.1.101
 - * Wolfgang, Schön, (2004), International Accounting Standards - a Starting Point for a Common European Tax Base?, Max Planck Institute